

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету української й іноземної
філології та мистецтвознавства

 Ірина ШПІТЬКО

«30» вересня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОК 2.3 ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА**

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

Освітня програма Філологія

рік набору 2022 / 2023 форми навчання денна термін навчання 4 роки

Розробник: Шаф О.В., проф. кафедри української літератури, доктор філол. наук,

доцент

Погоджено гарант ОНП

(підпис)

Наталія ДЬЯЧОК

(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «01» вересня 2022 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету української й іноземної філології
та мистецтвознавства

Протокол від «09» вересня 2022 року № 1

**Дніпро
2022**

1. Загальний опис практики

денна форма навчання	Заочна форма навчання	вечірня форма навчання
Рік підготовки:		
2		
Семестр		
4		
Кількість тижнів		
15		
Загальна кількість годин / кредитів		
90 / 3.0		
Робочий (в аудиторії або на підприємстві) час практиканта (години)		
30		
Самостійна робота (години)		
60		
Вид контролю: диференційний залік		

Орієнтовні бази практики – заклади вищої освіти; випускові кафедри факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ.

2. Мета, компетентності та програмні результати навчання

Мета практики - набуття здобувачем вищої освіти практичного досвіду підготовки та проведення наукової роботи відповідно до фаху філолога; актуалізація професійних умінь роботи у вищій школі - загальнонаукових, філологічних, методологічних, педагогічних, комунікативних тощо, розвиток творчого підходу до роботи філолога.

У результаті проходження практики формуються такі **програмні компетентності**:

Загальні:

ЗК 07. Здатність до розуміння філософських засад педагогіки, системних зв'язків між педагогічними явищами і процесами, критичного аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; використання набутого особистісно-професійного досвіду для вирішення наукових та фахових завдань у вищій школі; реалізація власного аксіологічного та наукового потенціалу; здатність діяти на засадах соціальної відповідальності і з дотриманням свідомої громадянської позиції.

ЗК 08. Розуміння сучасної методології освіти; умінь застосувати методи наукового пізнання, методологічно та технологічно грамотно організовувати та реалізувати системний педагогічний процес у вищій школі, ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових педагогічних досліджень та інновацій.

Фахові:

ФК 05. Здатність викладати навчальні дисципліни іноземною мовою за фахом.

ФК 07. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань професійної підготовки здобувачів вищої освіти; використовувати існуючі, модифікувати та створювати педагогічні методи, технології; впроваджувати педагогічні інновації в освітній процес вищої школи, проводити викладацьку діяльність в межах спеціальності «Філологія».

Такий комплекс набутих знань і умінь дозволяє забезпечити **програмні результати навчання**, а саме:

ПР 07. Здійснювати різні види історико-педагогічного аналізу, адаптувати та впроваджувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; критично аналізувати міждисциплінарні

явища та процеси у професійній підготовці здобувачів вищої освіти; використовувати особистісно-професійний досвід для вирішення наукових та фахових завдань у вищій школі.
 ПР 08. Володіти методикою викладання філологічних дисциплін, здійснювати добір доцільних методів, засобів навчання, складати конспекти лекційних, семінарських (практичних, лабораторних) занять; здійснювати спроби проводити різні види занять з їх подальшим самоаналізом; використовувати сучасні форми, методи, засоби і технології організації освітньої діяльності здобувачів вищої освіти; добирати методи та застосовувати механізми здійснення оптимального педагогічного впливу на студентів з метою розкриття їх особистісного потенціалу.

3.3міст практики

Робочий час практиканта

з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Підготовчий етап (1-й тиждень)	1.Ознайомлення з напрямом діяльності, режимом роботи випускових кафедр факультету; 2. Ознайомлення з організацією навчального процесу на кафедрі, з навчально-методичним комплексом дисциплін; 3.Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці; 4. Узгодження плану та індивідуального завдання практичної підготовки;	4
2	Основний етап (2-5 тиждень)	5. Відвідування лекційних та практичних занять викладачів випускових кафедр; 6. Робота з навчально-методичним забезпеченням кафедр; 7. Участь у навчально-методичній, виховній роботі викладачів кафедри зі студентськими групами, ознайомлення з роботою куратора; 8. Участь у науковій роботі кафедр;	8
3	Основний етап (6-14 тиждень)	9. Проведення лекційних та практичних занять за темами, узгодженими з керівником практики від кафедри; 10. Проведення індивідуальної роботи зі студентами; 11. Обговорення результатів лекційних і практичних занять, індивідуальної роботи зі студентами з керівником практики від кафедри. 12.Перевірка контрольних завдань; 13. Робота з роброблення / оновлення навчально-методичного забезпечення кафедр; 14. Участь у навчально-методичній, виховній роботі викладачів кафедри зі студентськими групами, ознайомлення з роботою куратора;	16
4	Заключний етап (15-й тиждень)	15.Оформлення документації практики; 16. Обговорення на випускових кафедрах результатів роботи практиканта.	2
Разом			30

Самостійна робота

з/п	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
1	Підготовчий етап (1-й тиждень)	1.Опрацювання навчально-методичної бази освітнього процесу на випускових кафедрах; 2. Складання плану та індивідуального завдання практичної підготовки;	6
2	Основний етап (2-5 тиждень)	3. Аналіз відвіданих лекційних та практичних занять викладачів випускових кафедр; 4. Евристика та вивчення джерел і літератури до лекції;	16
3	Основний етап (6-14 тиждень)	5. Розроблення планів-конспектів лекцій та мультимедійних презентацій; 6. Розроблення плану та методики проведення практичних занять; 7. Підготовка роздаткового матеріалу, завдань до практичних занять; 8. Підготовка тестових контрольних та творчих завдань; 9. Розроблення плану, завдань для індивідуальної роботи зі студентами; 10. Самоаналіз проведених лекцій та практичних занять, індивідуальної роботи зі студентами;	36
4	Заключний етап (15-й тиждень)	11. Заповнення щоденника та написання звіту з практики.	2
Разом			60

4. Заходи контролю

За результатами практичної підготовки здобувач вищої освіти подає письмовий звіт про виконання всіх складників програми практики відповідно до індивідуального завдання, визначеного керівником. Звіт має містити розділ з питань охорони праці та техніки безпеки, щоденник практики, плани-конспекти проведених 3 лекцій та 3 практичних занять, презентації до них, тестові завдання з перевірки поточних знань за однією з лекційних тем, творчі завдання для самостійної роботи студентів за однією з тем практичних занять, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Ведення щоденника під час виробничої (викладацької) практики є обов'язковим, оскільки є основним документом, що відображає поточну діяльність практиканта з виконання поставлених завдань.

Захист звіту з практики проводиться перед комісією випускової кафедри, що затверджується завідувачем кафедри, за умов наявності у здобувача всіх зазначених матеріалів.

Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
Задовільно/Satisfactory		75-81
		64-74
		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

Система оцінювання

Форма оцінювання	Терміни оцінювання (тиждень) Денне / заочне	Максимальна кількість балів
Оцінка наукового керівника аудиторної та самостійної роботи практиканта відповідно до його індивідуального плану, поставлених перед ним завдань і вимог програми практики (якість розроблених і проведених лекційних / практичних занять, індивідуальної роботи зі студентами, розроблених завдань для поточного контролю, додаткових методичних матеріалів, проведеної позааудиторної роботи зі студентами; участі здобувача в роботі кафедри за період практики)	15 / 2	60 балів
Презентація результатів практики	Під час захисту	20
Відповіді на запитання комісії	Під час захисту	20
Максимальна кількість балів	100	

5.Реконмендована література

Основна:

Андрущенко В. П. Основні тенденції розвитку вищої освіти України на рубежі століть (спроба прогностичного аналізу). Вища освіта України. 2001. № 1. С. 11-17.

Падалка О. С. Педагогічні технології / О. С. Падалка, А. М. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Т. Шпак. К.: Просвіта, 2000. 368 с.

Булах І. Є., Мруга М. Р. Створюємо якісний тест: навч. посіб. К.: Майстер-клас, 2006. 160с.

Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

Методика та організація наукових досліджень: Навч посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін.; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2012.

Сурмін Ю. Наукові тексти : специфіка, підготовка та презентація : навч.- метод. посіб. / Ю. П. Сурмін. К. : НАДУ, 2008.

Цехмістрова Г. С Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / Г. С. Цехмістрова. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003. 183 с.

Шейко В. Організація та методика науково-дослідницької діяльності / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко : Підручник для студентів вищих навч. закладів. Х. : ХДАК, 1998. 287 с.

Єріна А. Методологія наукових досліджень : Навчальний посібник. К. 2004. 70 с.

Сидоренко В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: 2000. РНКЦ «ДІНІТ», 2000. — 159 с

Мистецтво бути викладачем: практичний посібник за ред.. О. Сидоренка. К., 2003.

Копусь О. А. Теоретичні засади формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів у вищому навчальному закладі : [монографія] / О. А. Копусь. Одеса : Видавництво ТОВ Лерадрук, 2012. 429 с.

Штифурак В. Ідеї гуманізму в національній системі виховання. Рідна школа, №11, 1999.

Коцур В. Наукова, освітня, просвітницька місія університету. Рідна школа. 2012. № 11. С.3-9.

Практикум з педагогіки: Навчальний посібник / За заг. ред. О.А.Дубасенюк та А.В.Іванченка. К.: ІСДО, 1990 431 с.

Допоміжна:

Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым : пер с англ. М. : Прогресс, 1987.

Алексюк А. М. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання К., 1993.

Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. К. : Либідь, 1998. 560 с.

Бутенко Н. Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник. Вид 2-ге, без змін. К.: КНЕУ, 2006. 384 с.

Галушко Т. Лекції у вищій школі. К., 1971.

Златів М. Л. Формування комунікативних умінь і навичок у студентів філологічних факультетів. УМЛШ, 2004. № 4. С. 57-59.

Козлова Г. Проблеми підручника вищої школи. Освіта України. 2002.

Огнев'юк В. та ін. Принцип модульності в історії освіти. К., 1995.

Остапенко Н. Місце моделювання викладання в педагогічному проектуванні (на матеріалі лінгвометодики вищої школи). УМЛШ. 2004. № 2. С. 41-46.

Остапенко Н. Формування національно-мовної особистості та розвиток зв'язного мовлення як проблема в лінгводидактиці вищої школи. УМЛШ, 2002. № 3. С. 35-38.

Падалка О. С. Педагогічні технології / О. С. Падалка, А. М. Нісімчук, І. О. Смолюк, О. Г. Шпак. К.: Вид-во „Українська енциклопедія” ім. М. П. Бажана, Наук. ред., головн. ред. колегії Книги Пам'яті України, 1995. 253 с.

Симоненко Т. В. Теорія і практика формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів: Монографія. Черкаси, 2006. 328 с.

Симоненко Т. Ефективні форми та засоби контролю в роботі над формуванням професійно. 51-54.

Коцур В. Наукова, освітня, просвітницька місія університету. Рідна школа. 2012. № 11. С.3-9.

Практикум з педагогіки: Навчальний посібник / За заг. ред. О. А. Дубасенюк та А. В. Іванченка. К.: ІСДО, 1990 431 с.

Інформаційні ресурси:

Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

Цифровий репозиторій Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. URL: <http://repository.dnu.dp.ua:1100/>